

**Stichting prof. dr. J.W. Van
Belkum-Fonds**

Activiteitenoverzicht 2016

Colofon

Titel	Activiteitenoverzicht 2016 Stichting prof. dr. J.W. Van Belkum-Fonds
Auteur	Patricia Defesche, Marian de Groot Expertisecentrum handicap + studie
Versie	1.0
Datum	Maart 2017

Expertisecentrum handicap + studie
Postbus 1585
5200 BP 's-Hertogenbosch
Tel: 073-6800783
www.handicap-studie.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
1.1	Oprichting	1
1.2	Doelstelling	1
1.3	Activiteitenoverzicht	1
2	Activiteitenoverzicht	3
2.1	Steunfondsprojecten afgesloten in 2016	3
2.2	Steunfondsprojecten gestart in 2016	4
	Bijlage 1 Overzicht producten 2016	7

1 Inleiding

1.1 Oprichting

De stichting Prof. J.W. van Belkum Fonds is opgericht d.d. 24 december 1993 bij akte verleden voor notaris mr. P.M.H.F. Mannaerts te Breda. Op 13 april 2012 zijn de statuten gewijzigd ten overstaan van notaris mevrouw E. van Leusden te Utrecht. De stichting is ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel te Utrecht onder nummer 41186554.

In zijn brief van 17 januari 2012 heeft de inspecteur van de belastingdienst Oost Brabant medegedeeld dat de statutenwijziging geen gevolgen zal hebben voor de status als ANBI-instelling.

1.2 Doelstelling

De doelstelling van de steunstichting is: "het bevorderen van de studiemogelijkheden in universitair en hoger beroepsonderwijs alsmede de overige belangen van studenten met een beperking".

Het vermogen van de stichting wordt gevormd door:

- a. subsidies en donaties;
- b. schenkingen, erfstellingen en legaten;
- c. de opbrengst van haar activiteiten;
- d. de opbrengst van dat vermogen zelf.

In de bestuursvergadering van 11 september 2012 is besloten de fondsen van de Stichting in de komende 5 tot 10 jaar actiever te besteden. Er is voor gekozen om met ingang van 2013 voor de stichtingen Prof. J.W. van Belkum Fonds en Prof. Dr. G.C. Heringa-Fonds gezamenlijk maximaal EUR 200.000,- per jaar te besteden aan projecten die passen binnen de doelstelling van de stichtingen. De werving van deze projecten zal gaan via Stichting expertisecentrum handicap en studie (NSS) die als uitvoeringsorgaan zal optreden.

1.3 Activiteitenoverzicht

In dit verslag treft u een overzicht aan van de activiteiten en projecten die Expertisecentrum handicap + studie in 2016 uitvoerde met middelen uit het Stichting prof. J.W. van Belkum-fonds.

Paragraaf 2.1 geeft aan welke steunfondsprojecten in 2016 werden afgesloten. Paragraaf 2.2 geeft aan welke steunfondsprojecten in 2016 werden gestart. In bijlage 1 staat een overzicht van de producten die opgeleverd zijn met een link om deze te kunnen downloaden.

In het financieel jaarverslag voor Stichting prof. J.W. van Belkum-fonds kunt u zien hoe de bestedingen precies waren.

2 Activiteitenoverzicht

2.1 Steunfondsprojecten afgesloten in 2016

Hier een overzicht van de projecten bekostigd vanuit het Stichting prof. J.W. van Belkum-Fonds die zijn afgesloten in 2016.

2.1.1 *Stage en werk*

Met dit project is een bijdrage geleverd aan de bewustwording van speciale aandacht voor stage en werk voor studenten met een beperking door:

- Het onderwerp te agenderen in gesprekken met bestuurders, tijdens het open huis van handicap + studie en het als achtste thema toe te voegen naast de zeven maatstafthema's:
 - Informatievoorziening en voorlichting
 - Fysieke toegankelijkheid (inclusief digitale toegankelijkheid)
 - Begeleiding
 - Deskundigheid
 - Leerroutes
 - Toetsing en examinering
 - Waarborgen voor kwaliteit en continuïteit

Ook heeft het een plaats gekregen in de beleidsscan, die handicap + studie in 2015 ontwikkeld heeft.

- Verbinding via gesprekken met werkgevers, vakbond, werkgeversservicepunt, gemeente, gespecialiseerde bemiddelingsbureaus, e.d.
- Informatie te ontsluiten en updaten op onze website (stagehandboek, pagina's stage en werk), tijdens het open huis, in de Nieuwsflits en via een drietal kaarten met tips voor studenten+, werkgevers en opleidingen.

2.1.2 *De werkvloer op*

Bij drie hogescholen (Zuyd Hogeschool, CAH Vientum en Hogeschool Rotterdam) zijn interne adviestrajecten uitgevoerd. In samenwerking met de hogescholen is onderzocht hoe de onderwijsomgeving in de praktijk geschikt(er) gemaakt kan worden voor studenten met een functiebeperking. Samen met betrokkenen van de onderwijsinstellingen is gewerkt aan verbeteringen en implementatie.

We beschouwen Zuyd als een succesvol project, waarbij het beleid verder ontwikkeld is en studeren met een beperking inmiddels breed gedragen wordt in de organisatie. Zuyd heeft handicap + studie ook ingehuurd als extern projectleider Studeren met een beperking. Het beleid is verder ontwikkeld en geüniformeerd, mede met het oog op de instellingsaccreditatie.

Binnen CAH Vientum is studeren met een functiebeperking belegd bij docenten. Hun aanpak is overwegend activiteitengericht en minder beleidsmatig en het primaire proces

krijgt – begrijpelijk –voorrang. De gerichte aandacht en ondersteuning vanuit handicap + studie heeft er toe geleid dat er betere afspraken zijn over rollen en verantwoordelijkheden en dat studenten eerder duidelijkheid hebben over voorzieningen en aanpassingen.

Voor de Hogeschool Rotterdam is een advies geschreven gericht op zowel versterking van de organisatie, duidelijker doelen en resultaten, meer aandacht voor professionalisering als hoger beleggen van het onderwerp studeren met een functiebeperking binnen de organisatie. Met het Instituut Sociale Opleidingen werden afspraken gemaakt over activiteiten gericht op de operationalisering van het beleid rond studeren met een functiebeperking binnen de nieuwe bachelor Social Work, die in september 2016 van start is gegaan.

2.1.3 Uit de kunst

Maatschappelijk gezien hebben ‘de Kunsten’ een voortrekkersrol bij het aan de kaak stellen van problemen en het zoeken naar creatieve oplossingen daarvoor.

Handicap + studie en de kunstopleidingen zien op een aantal aspecten, zoals de begeleiding en de wijze waarop het talent van de student centraal staat, dat zij een inspirerend voorbeeld kunnen zijn ten aanzien van studeren met een functiebeperking binnen het hoger onderwijs.

De toelatingsprocedure en de vanzelfsprekende diversiteit van de studentenpopulatie binnen de kunstopleidingen biedt volop ruimte voor het talent van elke student. Hierdoor speelt de functiebeperking geen rol.

De intensieve begeleiding die alle studenten binnen het kunstonderwijs krijgen om hun talenten zo veel mogelijk te kunnen ontplooiën draagt ook bij aan het studiesucces van studenten met een functiebeperking binnen de kunstopleidingen.

De flexibele leerroute van de studenten binnen de kunstopleidingen sluit goed aan bij hun studiewensen.

Toch zie je ook hier dat een aantal docenten nog niet zomaar maatwerk bieden met hun onderwijs. Ook hier is een concept als Universal Design for Learning (UDL) bruikbaar.

Deze inzichten zijn binnen dit project gedeeld door en met studentendecanen en studentbegeleiders van 12 kunstopleidingen. Ook is een artikel geschreven over good practices in het kunstonderwijs als voorbeeld voor studeren met een functiebeperking in het hoger onderwijs.

2.2 Steunfondsprojecten gestart in 2016

In deze paragraaf treft u een overzicht aan van de projecten, die april 2016 gestart zijn en eind maart 2017 afgesloten worden.

2.2.1 StuDent

Doel van het project is:

1. Het opzetten van meerdere lotgenotengroepen voor studenten met depressieve klachten, begeleid door ervaren en opgeleide gespreksbegeleiders (studenten die zelf een depressie hebben gehad) op verschillende hoger onderwijsinstellingen in Nederland.
2. Het opleiden/trainen van gespreksleiders voor deze groepen.
3. Een plan van aanpak om te komen tot een of meer stuDent-groepen bij instellingen.

Aanleiding is het succesvolle initiatief van een ervaringsdeskundige student van de Hogeschool Rotterdam, die met ondersteuning van de Hogeschool, meerdere gespreksgroepen opgezet heeft voor studenten met een dip of depressie. Gespreksleiders zijn ervaringsdeskundige studenten die zelf stabiel zijn, Zij krijgen een training in gespreksleiding, die ontwikkeld is door de Depressievereniging. In 2016 is de aanpak beschreven in het kader van de werving van hoger onderwijsinstellingen. Tevens zijn presentaties gegeven op diverse hoger onderwijsinstellingen. Vier hbo-instellingen hebben zich aangemeld voor deelname aan dit project. Op een van de instellingen heeft de training van gespreksleiders plaats gevonden en start een gespreksgroep. De andere instellingen zullen hier in 2017 mee starten. Voor dit project is additionele financiering verworven bij het VSB-fonds en het Oranje Fonds.

2.2.2 Wel of geen diagnose vereist

Instellingen voor hoger onderwijs worden in dit project adequaat geïnformeerd over de ontwikkelingen rond passend onderwijs en de gevolgen daarvan voor de instroom en doorstroom naar het hoger onderwijs. Zo zijn zij beter in staat in te spelen op de wensen en behoeften van studenten met een extra ondersteuningsbehoefte, ook zonder dat een medische verklaring wordt overlegd.

Deze ontwikkeling sluit aan bij de paradigmashift, die gaande is binnen het denken over gezondheid: van medisch model (ziek of niet ziek) naar sociaal model (aandacht voor alle factoren die maken dat iemand zich meer of minder gezond voelt).

Om dit resultaat te bereiken, zijn de volgende acties gepland en deels uitgevoerd:

- Selecteren en bestuderen van relevante literatuur.
- Afnemen van interviews.
- Analyseren van de verkregen informatie.
-
- In samenwerking met hogeschool Windesheim een studiemiddag over dit onderwerp organiseren (7 maart 2017)..
- Schrijven van een paper op basis van verkregen informatie.
- Organiseren van een discussiebijeenkomst.
- Uitkomsten van de discussie verwerken tot een concreet advies dat wordt aangeboden aan de VH en de VSNU en aan de leden van de Vaste Kamercommissie Hoger Onderwijs.

2.2.3 Studenten+¹ krachtiger het hoger onderwijs in!

Doel van het project is het empoweren van studenten+ in het hoger onderwijs. Daarbij is het van belang dat studenten+ bij hun studiekeuze en bij de instroom goed zicht hebben op de sleutelmomenten binnen de opleiding van hun voorkeur en weten wie ze in welke fase moeten benaderen om bijvoorbeeld voorzieningen te regelen. Ook is het belangrijk dat professionals in het hoger onderwijs zicht hebben op hun taken, rollen en verantwoordelijkheden als sleutelfiguur in het studieproces van de student+.

De bestaande webtool www.studieprocesinkkaart.nl wordt daarom doorontwikkeld voor de studenten+ en hun ouders. Mooi is dat er tevens meer contacten met het toeleverend onderwijs (vo en mbo) zijn ontstaan, zowel op landelijk niveau (LICA aansluitingsnetwerken, VO-raad en MBO Raad) als regionaal. De webtool helpt bij de voorlichting over de doorstroom van VO/VSO/MBO naar het HO.

Een digitale infographic voor studenten+ vertelt hoe de webtool hen kan helpen en een digitale infographic voor coördinatoren Studeren met een functiebeperking HO maakt duidelijk hoe zij de tool kunnen inzetten binnen de instelling.

2.2.4 Naar toegankelijk en inclusief onderwijs, tips voor docenten

In dit project is een handreiking gemaakt voor docenten in het hoger onderwijs. Deze bevat concrete en onderbouwde tips die docenten op weg helpen om hun onderwijs toegankelijker te maken.

Expertisecentrum handicap + studie schreef deze handreiking in samenspraak met studenten en docenten uit het hoger onderwijs. Net als vele andere docenten streven deze docenten naar kwalitatief hoogwaardig onderwijs. Uitgaan van diversiteit is daarbij voor hen essentieel. Tegelijkertijd: wat goed werkt voor enkele studenten, werkt voor alle studenten. Vaak is het zo dat uiteindelijk alle studenten baat blijken te hebben bij de genoemde tips en niet alleen de studenten met een functiebeperking.

De tips betreffen vier verschillende activiteiten:

1. College verzorgen en les geven
2. Onderwijsgroepen begeleiden
3. Studenten begeleiden
4. Toetsen en beoordelen

De tips voor deze activiteiten worden op twee niveaus beschreven:

- a. Het ontwerpen en voorbereiden van onderwijs
- b. Het uitvoeren van onderwijs

Eerst volgt een algemene tip, daarna wordt deze geconcretiseerd en/of nader toegelicht.

¹ Onder studenten + verstaan wij studenten die tijdens de studie worden belemmerd door een functiebeperking.

Bijlage 1 Overzicht producten 2016

Overzicht producten handicap + studie 2016 gefinancierd vanuit het Stichting prof. J.W. van Belkum Fonds met link naar de betreffende webpagina:

Toegankelijk en inclusief onderwijs

Product: Handreiking met tips voor docenten. Hoe kunnen docenten bijdragen aan inclusief en toegankelijk onderwijs?

- http://www.handicap-studie.nl/downloads/HS_Handreiking%20docenten_printversie.pdf

Wel of geen diagnose vereist in het onderwijs?

Product: Artikel Wat heb je (nodig)? Zijn officiële diagnoses vereist voor het toekennen van voorzieningen?

- http://www.handicap-studie.nl/downloads/hs_artikel_Wat%20heb%20je%20nodig_v01.pdf

Wel of geen diagnose vereist in het onderwijs?

Product: Advies over passend onderwijs en in hoeverre een diagnose vereist moet zijn om in te spelen op wensen en behoeften van studenten met een extra ondersteuningsbehoefte.

- Verschijnt in het voorjaar van 2017.

Studenten+ krachtiger het hbo in (vervolg op studieproces in kaart)

Product: Aangepaste tool op internet (www.studieprocesinkkaart.nl) en filmpje ter promotie.

- Verschijnt maart 2017.

Stage en werk

Product: informatie over vacatures en stageplaatsen op de site.

- http://www.handicap-studie.nl/1_375_Vacatures.aspx

Producten: 3 folders met concrete informatie en tips over studenten+ duurzaam toeleiden naar werk: De student+ duurzaam naar werk! Tips voor studenten+, werkgevers en opleidingen

- Voor opleidingen betreft het informatie over hoe zij studenten met een functiebeperking behulpzaam kunnen zijn bij het vinden van een stage of baan.
 - http://www.handicap-studie.nl/downloads/Stduurzwerk_folder_opleiding_v01_web.pdf
- Voor werkgevers gaat het om tips over stages en werk bieden aan (bijna) afgestudeerde jongeren met een beperking.
 - http://www.handicap-studie.nl/downloads/Stduurzwerk_folder_werkgever_v01_web.pdf
- Voor studenten met een functiebeperking gaat het om informatie die hen kan helpen bij het vinden van een stageplaats of baan.
 - http://www.handicap-studie.nl/downloads/Stduurzwerk_folder_studenten_v01_web.pdf